

Sygn. akt II Ca 122/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Mariusz Broda**

Sędziowie: **SSO Anna Pać-Piętak (spr.)**

SSR del. Małgorzata Wojciechowska

Protokolant: starszy protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 marca 2017 r. w Kielcach

sprawy z powództwa R. W.

przeciwko Skarbowi Państwa – Staroście (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 25 października 2016 r., sygn. akt VIII C 188/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II (drugim) w ten sposób, że odstępuje od obciążania powoda R. W. kosztami procesu;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od R. W. na rzecz Skarbu Państwa – Starosty (...) kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

IV. przyznaje adwokatowi J. G. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kielcach kwotę 1.476 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

II Ca 122/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Kielcach oddalił powództwo R. W. przeciwko Skarbowi Państwa – Staroście (...) o zapłatę (pkt I); zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4.800 zł tytułem kosztów procesu (pkt II) oraz przyznał adw. J. G. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kielcach kwotę 2.952 zł za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu (pkt III).

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny, z którego wynika, że wyrokiem z dnia 13 listopada 2001 roku w sprawie VIII K 229/01 powód został skazany za przestępstwo z art. 178 a § 1 k.k. na karę grzywny oraz orzeczono wobec niego zakaz

prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres dwóch lat. W wyroku nie zamieszczono orzeczenia zobowiązującego powoda do zwrotu dokumentu prawa jazdy. R. W. nie miał zatrzymanego prawa jazdy i dokumentu nie zwrócił, nie została wydana decyzja o cofnięciu mu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi. Następnie wyrokiem z dnia 26 maja 2014 roku w sprawie XI W 2121/14 Sąd Rejonowy w Kielcach skazał powoda za popełnienie wykroczenia z art. 87 § 1 k.w. na karę grzywny oraz orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres sześciu miesięcy, począwszy od dnia 11 kwietnia 2014 roku.

W dniu 24 lipca 2014r. Starosta (...) wydał decyzję o cofnięciu R. W. uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi na okres sześciu miesięcy, począwszy od 11 kwietnia 2014r. W uzasadnieniu tej decyzji Starosta wskazał, że zwrot prawa jazdy i przywrócenie uprawnień nastąpi po ustaniu przyczyn, które spowodowały ich cofnięcie oraz z uwagi na orzeczony w sprawie VIII K 229/01 zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres dwóch lat, po uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminów kontrolnych. Od powyższego orzeczenia powód nie złożył odwołania. W dniu 9 października 2014 roku powód złożył podanie o zwrot zatrzymanego prawa jazdy i w dniu 13 października 2014 roku został pisemnie poinformowany jakie dokument powinien w tym celu złożyć. W piśmie tym poinformowano go także, że zakaz objęty wyrokiem w sprawie VIII K 229/01 biegł w okresie od 7 maja 2002 roku do 7 maja 2004 roku. Zatem uprawnienie do kierowania pojazdami mechanicznymi zostało zatrzymane na okres dłuższy niż rok. W dniu 20 października 2014 roku powód złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego decyzją z dnia 24 lipca 2014 roku i uchylenie tej decyzji. Postanowieniem z dnia 24 października 2014 roku wznowiono z urzędu to postępowanie. W dniu 28 listopada 2014 roku Starosta (...) wydał decyzję odmawiającą uchylenia decyzji z dnia 24 lipca 2014 roku z uwagi na brak podstaw do uchylenia. Od decyzji z dnia 28 listopada 2014 roku powód odwołał się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K., które w dniu 14 stycznia 2015 roku wydało decyzję uchylającą decyzję z dnia 28 listopada 2014 roku w całości i umarzającą postępowanie w przedmiocie wznowienia postępowania. Powód od powyższej decyzji SKO złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach. Wyrokiem z dnia 7 maja 2015 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach uchylił zaskarżoną decyzję oraz decyzję organu I instancji. Uchylił także postanowienie Starosty (...) z dnia 24 października 2014 roku o wznowieniu postępowania z urzędu postępowania zakończonego wydaniem decyzji z dnia 24 lipca 2014 roku. Z uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wynika, że organ I instancji pominął badanie terminu do zgłoszenia wniosku o wznowienie postępowania i wadliwie orzekł o wznowieniu postępowania z urzędu, a powinien był dopiero po ustaleniu zachowania terminu do złożenia wniosku o wznowienie postępowania przystąpić do wyjaśnienia, czy postępowanie, w którym zapadła ostateczna decyzja było dotknięte wadliwością wskazywaną przez powoda. W dniu 30 czerwca 2015 roku powód wystąpił do Sądu Rejonowego w Kielcach o stwierdzenie z jaką datą nastąpiło przedawnienie wykonania wobec niego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres dwóch lat, orzeczonego wyrokiem w sprawie VIII K 229/01. Postanowieniem z dnia 29 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy w Kielcach stwierdził, że wykonanie tego środka karnego uległo przedawnieniu w dniu 8 maja 2014 roku. Decyzją z dnia 25 sierpnia 2015 roku Starosta (...) orzekł o przywróceniu powodowi uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B i D bez konieczności zdawania egzaminu, gdyż powód powołał się na postanowienie Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 29 lipca 2015 roku.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Powód twierdził, że źródłem szkody jest działanie Starosty (...) reprezentującego Skarb Państwa, polegające na nie przywróceniu mu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi w okresie od 12 października 2014 roku do 25 sierpnia 2015 roku. Z treści art. 417 k.c. wynika, że przesłanką odpowiedzialności Skarbu Państwa jest niezgodność z prawem działania lub zaniechania. Pozwany podejmując wobec powoda czynności polegające na wydaniu decyzji administracyjnej, jak i na nie przywróceniu mu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi działał jako *statio fisci* Skarbu Państwa. W niniejszej sprawie mimo, że cofnięcie uprawnień wynikające z decyzji z dnia 24 lipca 2014 roku nastąpiło na okres sześciu miesięcy począwszy od 11 kwietnia 2014 roku, zgodnie z orzeczeniem Sądu o zakazie prowadzenia pojazdu w sprawie XI W 2121/14, po upływie tego okresu, tj. po 11 października 2014 roku uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi nie zostały powodowi przywrócone, gdyż powód nie przystąpił do egzaminu kontrolnego. Sąd Rejonowy uznał, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do stwierdzenia we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem decyzji Starosty (...) z dnia 24 lipca 2014 roku o cofnięciu uprawnień

powoda do kierowania pojazdami mechanicznymi. Nie doszło także do stwierdzenia we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania przez okres od 12 października 2014 roku do 25 sierpnia 2015 roku decyzji o przywróceniu powodowi uprawnień do kierowania pojazdami. Decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego i wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, na które powołuje się powód nie stwierdzają, że decyzja Starosty (...) z dnia 24 lipca 2014 roku jest niezgodna z prawem. Dotyczą tylko formalnej dopuszczalności wznowienia postępowania zakończonego wydaniem tej decyzji z uwagi na zachowanie terminu do żądania takiego wznowienia. Powód upatruje źródła szkody nie tyle w decyzji z dnia 24 lipca 2014 roku, co w nie przywróceniu przez pozwanego uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi po upływie okresu sześciu miesięcy, tj. po 11 października 2014 roku. By przypisać pozwanemu odpowiedzialność za szkodę, konieczne było wykazanie, że stwierdzono we właściwym postępowaniu niezgodność z prawem decyzji Starosty (...) z dnia 24 lipca 2014 roku albo, że stwierdzono we właściwym postępowaniu niezgodność z prawem niewydania w okresie od 12 października 2014 roku do 25 sierpnia 2015 roku decyzji o przywróceniu powodowi uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, a tego powód nie uczynił. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód R. W., zaskarżając go w całości. Zarzucił:

- sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych z zebranych w sprawie materiałem dowodowym polegającą na przyjęciu, że zachodzą przyczyny uzasadniające oddalenie powództwa wobec braku prejudykatu oraz braku przesłanek odpowiedzialności deliktowej pozwanego podczas, gdy działanie Starosty (...) polegające na zatrzymaniu mu prawa jazdy na okres od 12 października 2014 roku do 25 sierpnia 2015 roku w czasie, gdy nastąpiło przedawnienie wykonania sądowego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych i żądanie od niego przedłożenia pozytywnego wyniku egzaminu na prawo jazdy było bezprawne, a w sprawie istniał prejudykat w postaci orzeczenia sądu administracyjnego uwzględniającego jego skargę na decyzję Starosty (...) i SKO, i działanie to wywołało u niego szkodę materialną, wymagającą zadośćuczynienia pieniężnego, które jest zasadne zważywszy na jego trudną sytuację materialną i zdrowotną;

- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 217 2 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c. i art. 227 k.p.c. i art. 386 § 4 k.p.c. mającego wpływ na treść wyroku polegające na oddaleniu i niesprekludowanych wszystkich wniosków dowodowych podczas, gdy były one konieczne dla wykazania rozmiarów szkody przez niego doznanej w następstwie bezprawnego zatrzymania mu prawa jazdy przez pozwanego oraz nierozpoznanie istoty sprawy uniemożliwiającej kontrolę instancyjną zaskarżonego orzeczenia;

- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i obciążenie go kosztami procesu w kwocie 4.800 zł pomimo, że charakter i okoliczności sprawy, w tym jego stan zdrowia i sytuacja majątkowa uzasadnia odstąpienie od obciążania go kosztami procesu.

W oparciu o powyższe zarzuty powód wnosil o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. W przypadku nieuwzględnienia apelacji wnosil o zmianę punktu II wyroku i nieobciążanie go obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego.

W odpowiedzi na apelację pozwany wnosil o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda zasługuje na częściowe uwzględnienie, a mianowicie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu zawartych w punkcie II zaskarżonego wyroku. W pozostałym zakresie jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Jedynym skutecznym zarzutem podniesionym przez powoda w apelacji jest naruszenie art. 102 k.p.c. polegającym na obciążeniu go obowiązkiem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez pozwanego.

Podkreślić należy, że przepis art. 102 k.p.c. ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu; jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy. Istotne jest to, że sposób skorzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do niego należy decyzja, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępnie, a jeśli tak to, w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2006 roku, sygn. akt III CK 221/05, *legalis* nr 104333; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013 roku, III CZ 75/12 *legalis* nr 736797).

Jak wynika z akt sprawy powód znajduje się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej o czym świadczy zwolnienie go od kosztów sądowych w całości w postępowaniu przed Sądem Rejonowym. Trzeba bowiem zauważyć, że koszty wygenerowane w pierwszej instancji na rzecz Skarbu Państwa – Starosty (...) wynoszą 4 800 zł, a zatem przewyższają miesięczne dochody powoda uzyskiwane z renty (1150 zł), z której utrzymuje także swoją żonę. Ponadto jest osobą schorowaną, lecz się na naciśnienie oraz u kardiologa. Co prawda sama tylko trudna sytuacja materialna powoda nie stanowi wystarczającej przesłanki do odstąpienia od zasady określonej w art. 98 k.p.c., jednakże zdaniem Sądu Okręgowego istniały dodatkowe okoliczności, które uzasadniały zastosowanie art. 102 k.p.c. Samo oddalenie powództwa nie oznacza, że powód nie mógł pozostawać w subiektywnym przekonaniu, że jego roszczenie zasługuje na uwzględnienie. Ponadto za odstąpieniem od obciążenia powoda kosztami postępowania przemawiało poczucie krzywdy oraz charakter odszkodowawczy sprawy.

Zważywszy zatem na wymienione wyżej czynniki, a w szczególności dające się usprawiedliwić przekonanie powoda o słuszności jego roszczenia przed Sądem I instancji obciążenie go kosztami procesu za ten etap postępowania klóciłoby się z zasadami słuszności. Dlatego też należy podzielić stanowisko apelującego, że istniały w przedmiotowej sprawie szczególne okoliczności, które uzasadniały zastosowanie art. 102 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu, o czym orzekł jak w punkcie I sentencji.

W pozostałym zakresie apelacja powoda jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

Sąd I instancji w sposób prawidłowy zgromadził w sprawie materiał dowodowy i w dalszej kolejności dokonał właściwej jego oceny. W konsekwencji ustalił stan faktyczny odpowiadający treści tych dowodów. Stąd też Sąd Okręgowy przyjął go za własny. Prawidłowo także Sąd Rejonowy zastosował przepisy prawa materialnego, rozpoznając sprawę na gruncie art. 417 k.c. jak i art. 417¹ § 3 k.c., dochodząc do trafnych wniosków, że wobec braku prejudykatu powództwo R. W. podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 417¹ § 2 i 3 k.c. jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu jej niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Także jeżeli szkoda została wyrządzona przez niewydanie decyzji, gdy obowiązek jej wydania przewiduje przepis prawa, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania orzeczenia lub decyzji, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Warunkiem koniecznym do powstania uprawnienia do żądania naprawienia szkody w przedmiotowym przypadku jest więc uzyskanie prejudykatu, z którego wynika, że pomimo istnienia tego obowiązku wydania decyzji, nie została ona wydana. Natomiast we własnym zakresie sąd powszechny takiej oceny nie dokonuje, gdyż nie jest do tego uprawniony (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 czerwca 2015 roku, VI ACa 1024/14, *legalis* nr 1327381).

Zauważyć należy, że jako źródło szkody powód nie wskazuje decyzji wydanej przez pozwanego z dnia 24 lipca 2014 roku, w sentencji której Starosta (...) prawidłowo ustalił, że cofa powodowi uprawnienia do prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres sześciu miesięcy, licząc od dnia 11 kwietnia 2014 roku, w związku z wyrokiem Sądu

Rejonowego w Kielcach z dnia 26 maja 2014r., w którym Sąd orzekł o zakazie prowadzenia pojazdu w sprawie XI W 2121/14, lecz powód roszczenie odszkodowawcze wywodzi z niewydania przez pozwanego w odpowiednim terminie decyzji w przedmiocie przywrócenia mu uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych. Istotnie po upływie okresu wymienionego w powyższej decyzji, tj. po 11 października 2014 roku, Starosta powinien był wydać decyzję administracyjną o przywróceniu powodowi uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi po ustaniu przyczyn, które spowodowały jego cofnięcie oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, co wynika wprost z art. 103 ust. 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku o kierujących pojazdami (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 627). W związku z powyższym bezczynność Starosty polegała na tym, że po upływie sześciu miesięcy licząc od dnia 11 kwietnia 2014 roku powinien on orzec o przywróceniu lub nieprzywróceniu powodowi uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, czego jednak nie uczynił, mimo że obowiązek wydania decyzji przewiduje art. 103 ust. 3 w/w ustawy. W związku z tym powód powinien w pierwszej kolejności w drodze decyzji administracyjnej uzyskać prejudykat, o którym mowa w art. 417¹ § 3 k.c., inicjując postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzenia we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania decyzji. Powód takim prejudykatem nie dysponuje. Podkreślić należy, że niezgodność z prawem decyzji administracyjnej nie może być przedmiotem samodzielnych ustaleń sądu w procesie o naprawienie szkody, gdyż sąd rozpoznający sprawę odszkodowawczą nie jest właściwy do oceny legalności decyzji administracyjnej stanowiącej źródło szkody z pominięciem trybu przewidzianego dla kontroli decyzji administracyjnych. Domagając się zasądzenia odszkodowania, strona musi więc najpierw uzyskać prejudykat, który wiąże sąd powszechny w zakresie oceny bezprawności działania organów administracji.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma racji powód, że wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 7 maja 2015 roku ma na gruncie postępowania cywilnego charakter prejudykatu przesądzającego jedną z przesłanek odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa. Wyrok ten nie stwierdza, że decyzja Starosty (...) z dnia 24 lipca 2014 roku jest niezgodna z prawem, lecz dotyczy formalnej dopuszczalności wznowienia postępowania zakończonego wydaniem tej decyzji z uwagi na zachowanie terminu do żądania takiego wznowienia. Wojewódzki Sąd Administracyjny nie zajmował się merytorycznie zasadnością wydania przez Starostę decyzji z dnia 24 lipca 2014 roku. Nie stwierdził, aby w/w decyzja Starosty (...) o cofnięciu uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych była bezprawna, czy wydana z naruszeniem prawa. Słusznie Sąd Rejonowy podkreślił, że postępowanie administracyjne zakończone wydaniem przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach wyroku z dnia 7 maja 2015 roku dotyczyło jedynie uchylecia postanowienia Starosty z dnia 24 października 2014 roku o wznowieniu z urzędu postępowania zakończonego wydaniem decyzji z dnia 24 lipca 2014 roku. Jeszcze raz należy zaakcentować to, że aby przypisać pozwanemu wyrządzenie szkody konieczne było wykazanie przez skarżącego, że toczyło się postępowanie administracyjne w przedmiocie stwierdzenia niezgodności z prawem niewydania przez Starostę (...) w okresie od 12 października 2014 roku do 25 sierpnia 2015 roku decyzji o przywróceniu powodowi uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi. Tymczasem powód nie wykazał, aby doszło do stwierdzenia niezgodności z prawem we właściwym trybie niewydania przez Starostę (...) takiej decyzji, co już przesądzało o bezzasadności dochodzenia żądania, albowiem nie została spełniona podstawowa przesłanka dochodzenia odszkodowania od Skarbu Państwa za niezgodne z prawem działanie przy wykonywaniu władzy publicznej oparte na art. 417 k.c. w zw. z art. 417¹ § 3 k.c.

W konsekwencji zarzut naruszenia art. 217 k.p.c. w związku z art. 162 k.p.c. i art. 227 k.p.c. i art. 386 § 4 k.p.c. uznać należało za chybiony, ponieważ Sąd Okręgowy w ślad za Sądem Rejonowym uznał, że powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa przewidzianych w art. 417 k.c. w zw. z art. 417¹ § 3 k.c., to niecelowe było przeprowadzenie dowodów zmierzających do wykazania rozmiaru szkody.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda o czym orzekł jak w punkcie II sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. O ile można zgodzić się z powodem, że zachodziły przesłanki z art. 102 k.p.c. do odstąpienia od obciążania go kosztami postępowania pierwszoinstancyjnego z uwagi na subiektywne przekonanie o zasadności swojego roszczenia, o tyle Sąd Okręgowy nie dostrzega przesłanek do odstąpienia przy orzekaniu o kosztach postępowania apelacyjnego od ogólnej zasady

odpowiedzialności za wynik procesu. Powód przed wniesieniem apelacji znał motywy rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. Brak było więc podstaw do utrzymywania się po stronie powoda nawet subiektywnego przekonania o zasadności roszczenia, zwłaszcza że powód działał z pomocą zawodowego pełnomocnika. W takich okolicznościach zawodowy pełnomocnik powinien poinformować skarżącego nie tylko o ryzyku związanym z przegraniem sprawy, ale i o jego konsekwencjach w postaci obowiązku liczenia się z kosztami procesu. Na kwotę 1.800 zł złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego ustalone zgodnie z § 2 pkt 5 w zw. z art. § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z kolei o kosztach zastępstwa procesowego powoda w postępowaniu apelacyjnym Sąd Okręgowy rozstrzygnął w oparciu o dyspozycję art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda w stawce minimalnej, stosownie do § 8 pkt 5 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 1 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z przez radcę prawnego urzędu.

SSO Anna Pać- Pięta (spr.) SSO Mariusz Broda SSR del. Małgorzata Wojciechowska

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)